

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XX. — Izdan in razposlan dne 6. junija 1871.

45.

Postava od 23. maja 1871,

kako se izvršuje sodna oblast čez deželno brambo.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

S takimi v deželno brambo zavezanimi ljudmi, kateri so v djanjski službi, ker je bilo po cesarjevem povelji ukazano, deželno brambo sklicati in za vojsko pripraviti (§. 2 post. o dež. br. od 13. maja 1869, Drž. zak. št. 68), naj se v kazenskih rečéh postopa po vojaških postavah.

Vendar naj se na-nje ne obračajo tista določila, katera preté prikrato državljanske pravne in delovalne zmožnosti ali podaljšanje službe čez postavni čas. Tudi jih, — kadar bi se zarad nevojaških hudodelstev obsodili, — v §. 45, čr. *b)* in *c)*, potem v §§. 50, 54 in 87 vojaške kazenske postave naštetih nasledki sodeb, omenjenih v §§. 45 do 48, 50 in 87 te postave, zadevajo samo toliko in dotle, kolikor in dokler bi tudi po civilnih kazenskih postavah nastopili.

Takisto veljajo vojaške postave tudi za tiste v deželno brambo zavezane ljudi, kateri so v djanjski službi, da za razvidnost skrbé in hranjene zaloge oskrbujejo (§. 10, odstavek 3 post. o dež. br.), ali kateri pri poveljstvih (komandah) deželne brambe, pri tirolsko-predarelski višji oblasti za deželno bran, pri višjem poveljstvu deželne brambe in pri ministertvu za deželno bran stanovitno služijo; a za tiste, kateri se pokličejo na vojaško izučevanje, na rokovno (periodično) vadbo v orožji ali k priglednemu zboru (§§. 14—16 post. o dež. br.), veljajo samo na toliko, kolikor se tičejo vojaških hudodelstev in pregreškov.

Ta čas, dokler kdo v deželno brambo zvezanih stoji pod vojaško sodno oblastjo, podvržen je on tudi vojaškim disciplinarnim predpisom.

§. 2.

Kadar se na cesarjevo povelje deželna bramba sklicuje in za vojsko pripravlja (mobilizira), začno veljati vojaške postave tist dan, katerega se je klicalno povelje komu vročilo ali zakonito razglasilo, a v vseh drugih slučajih tist dan, katerega ima poklicani človek priti.

Z osebami v deželno bran zapisanimi je počenshi od dotičnega časa ravnati po vojaških postavah tudi zarad vojaških hudodelstev pobega (dezercije) in izkaženja sebe samega, katera bi bile pred tem časom storile.

§. 3.

Oficirji deželne brambe so tudi zunaj slučajev, omenjenih v §. 1 in §. 2 te postave, gledé vojaških hudodelstev in pregreškov tedaj pod vojaško sodno oblastjo, če so oblečeni v kako vojaško uniformo storili takovšno kaznilno djanje.

Takisto so oni, dokler imajo vojaško uniformo na sebi, pod vojaškimi disciplinarnimi predpisi.

§. 4.

Vojaška sodna oblast v kazenskih stvaréh na prvi stopinji se zvršuje nad ljudmi zapisanimi v deželno brambo po vojaških sodiščih, katera se napravljajo po določilih za stoječo armado danih ter sestavljajo iz udov deželne brambe.

Ta sodišča imajo tudi takrat oblast, kaznovati nepokorščino klicalnemu povelju po §. 25 post. o dež. br., kadar ta nepokorščina nij takšna, da bi se ravnalo po vojnem pravu.

Opravila avditorska naj se izročé takim oficirjem deželne brambe, kateri so zmožni zvrševati sodništvo; kadar pa to nij mogoče, naj se odkažejo avditorjem najbližjega sodišča za stoječo armado ali vojno pomorstvo.

Kolikorkrat se obdolženec (okrivljenik) v preiskovanji zaslišuje, sta poleg avditorja dva oficirja deželne brambe za sodni priči.

Kazen na svobodi naj se zvršuje v kaznilnicah namenjenih za civilni (nevojaški) stan.

§. 5.

Če se deželna bramba po cesarjevem povelji sklicuje in za vojsko pripravlja (§. 2 post. o dež. br.), naredé se takó, kakor je v prvem odstavku §. 4 povedano, posebna vojaška sodišča, da bodo na prvi stopinji v kazenskih rečeh sodila osebe štete k tistim deželne brambe oddelkom, kateri so za vojsko pripravljeni.

Določila odstavkov 2 in 3 §. 4 veljajo tudi za ta sodišča.

§. 6.

Na drugi in tretji stopinji razsojujejo kazenske reči v deželno brambo zapisanih ljudi, katere spadajo pod vojaško sodno oblast, tista sodišča druge in tretje stopinje, katera so postavljena za stoječo armado in vojno pomorstvo.

§. 7.

Ako je kdo v deželno brambo zavezanih kako vojaško hudodelstvo ali vojašk pregrešek storil tedaj, ko je bil pod vojaško sodno oblastjo, pa bi se za to kaznilno djanje zvedelo še le, ko je on že stopil iz vojaške sodne oblasti, naj vojaška sodišča (§§. 4 in 5) zoper takega človeka še le takrat postopajo, kadar bode zopet pod vojaško sodno oblastjo (§. 2).

§. 8.

Vselej naj se pri civilnih sodiščih postopa zarad kaznilnih djanj, ki se štejejo k vojaškim hudodelstvom ali pregreškom, in katera je kdo v deželno brambo zavezanih tedaj storil, ko je bil gledé teh djanj podvržen vojaški sodni oblasti, pa se je to o njem še le zvedelo, ko je bila vojaška sodna oblast o teh djanjih že minila.

Civilna sodišča naj se pri tem držé občnih kazenskih postav, če niso ostrejše od vojaških kazenskih postav, sicer pa teh postav.

§. 9.

Ako kdo v deželno brambo zapisanih, predno pride pod vojaško sodno oblast, stori kako kaznilno djanje, vršijo kazenski postopek civilna sodišča (zunaj slučaja, o katerem se govori v §. 2, odstavku 2).

§. 10.

Če se kaznilno djanje v deželno brambo zapisanega, gledé katerega so civilna sodišča oblastna, nameri skup s kaznilnim djanjem njegovim, katero spada pod vojaška sodišča, naj o tem zadnjič imenovanim djanji vojaško sodišče preiskovanje opravi in naj ga opravi pred preiskovanjem, gledé katerega je civilno sodišče oblastno, razen kadar bi se na kaznilno djanje, storjeno pod civilno sodno oblastjo, pretila smrtna kazen ali dosmrtna ječa, a na ono pod vojaško sodno oblastjo storjeno kaznilno djanje kaka lažja kazen.

Ako o obdolženci civilno in vojaško sodišče razsodi, da je kaznilnega djanja kriv, naj tisto izmed obeh kazenskih sodišč, katero izreče poznejšo obsodbo, odmerjaje kazen, primerno gleda na kazen, v katero je krivec bil s prejšnjo sodbo obsojen. Prej prisojena kazen naj se prej izvršuje.

§. 11.

V slučajih §§. 9 in 10 sme se po občnem redu kazenske pravde katero drugo civilno sodišče delegirati za kazenski postopek, gledé katerega ima civilno sodišče oblast.

§. 12.

Kadar se deželna bramba po cesarjevem povelji sklicuje in za vojsko pripravlja, morajo se kazenske pravde, tekoče pri vojaških sodiščih, katera so postavljena po §. 4, pri le teh sodiščih dognati do konca.

A kadar vojaška sodišča, postavljena po §. 5, svoje delovanje ustavijo, tedaj prejdejo kazenske stvari, tekoče pri njih, kolikor jih sploh morajo vojaška sodišča nadaljevati, na sodišča v §. 4 omenjena.

§. 13.

Ta postava se ne dotika postavnih določil o tem, kdaj se pri kakem civilnem sodišči napravljena nagla sodba sme raztegniti tudi na vojaške osebe.

§. 14.

V civilnih pravnih rečeh so v deželno brambo zavezane osebe pod občnimi postavami in civilnimi sodišči.

§. 15.

Ta postava pride v moč tist dan, katerega se razglasi; ta dan izgubi svojo moč cesarski ukaz od 8. maja 1870, Drž. zak. št. 72.

§. 16.

Zvršiti to postavo naročuje se ministroma za pravosodje in deželno bran, katera naj se domenita z državnim vojnim ministerstvom, kolikor se tiče njegovega področja.

V Schönbrunn-u, dne 23. maja 1871.

Franč Jožef s. r.

Hohenwart s. r.

Scholl s. r.

Habietinek s. r.